

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів щодо страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування»

I. Визначення проблеми

Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів щодо страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування» розроблено Міністерством аграрної політики та продовольства України відповідно до вимог частини шостої статті 21 Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» (далі – Закон) та пункту 24 Плану пріоритетних дій Уряду на 2019 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.12.2018 № 1106-р.

Відповідно до частини шостої статті 21 Закону спільним актом, а саме розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 30.06.2016 № 1430 (далі – розпорядження) та наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про деякі питання здійснення страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування» від 30.06.2016 № 220 (далі – наказ), було затверджено перелік нормативно-правових актів, якими регулюються питання щодо здійснення страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування.

З дати затвердження цього нормативно-правового акта державна підтримка страхування майбутнього врожаю сої не здійснювалась. Водночас було напрацьовано досвід страхування майбутнього врожаю сої без державної підтримки, оскільки страхові компанії під час страхування сої на загальних підставах мають змогу використовувати під час укладання договорів стандартизовані форми щодо страхування сільськогосподарських ризиків, затверджені спільним актом.

За результатами дослідження ринку агрострахування без державної підтримки виникла необхідність внесення змін до наказу, який регулює питання страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування в частині спрощення процедури укладання договорів страхування та отримання страхових виплат, перегляду розміру страхового покриття та розміру страхових тарифів.

Також необхідно привести положення наказу у відповідність до вимог чинного законодавства з урахуванням змін, внесених після прийняття регуляторного акта.

Дія цього регуляторного акта поширюється на страхові компанії, що мають ліцензію на впровадження страхової діяльності у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції та мають право здійснювати страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, а також сільськогосподарські підприємства (сільгосптоваровиробники), що займаються вирощуванням сої та виявили бажання здійснити страхування сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування.

Про необхідність внесення змін до нормативно-правового акта свідчать такі цифри.

Обсяг усіх посівних площ сої у 2018 році склав 1 716,2 тис. га, що на 4,2 відсотка менше від площ посіяних у 2017 році, з них посіяно сільськогосподарськими підприємствами 1 541,9 тис. га або 83,9 відсотка до посівних площ 2017 року.

При цьому обсяги виробництва сої у 2018 році збільшилися у порівнянні із 2017 роком на 14,4 відсотка та склали 44 607,7 тис. ц, у тому числі сільськогосподарськими підприємствами – 41 020,8 тис. ц, що на 12,5 відсотка більше ніж у 2017 році.

Середня врожайність сої по всіх категоріях господарств у 2018 році збільшилась на 31 відсоток у порівнянні з 2017 роком і склала 25,8 ц/га, відповідно по сільськогосподарським підприємствам – 26,4 ц/га.

У 2017 році виробнича собівартість сої склала 20 335,7 млн грн, у тому числі, прями матеріальні витрати, зокрема на насіння, мінеральні добрива, пальне і мастильні матеріали, запасні частини становили 50,8 відсотка від загальної виробничої собівартості.

З року в рік зростають витрати на виробництво сої. Так за статистичними даними такі витрати у 2015 році становили 14 700,4 млн грн, у 2016 році – 16 285,1 млн грн або на 10,8 відсотка більше ніж у 2015 році, а вже у 2017 році такі витрати становили 20 335,7 млн грн або на 38,3 відсотка більше ніж у 2015 році та на 24,9 відсотка більше ніж у 2016 році.

У 2017 році на збільшення загальних витрат на виробництво сої вплинуло зростання всіх її складових, зокрема витрати на пальне і мастильні матеріали (збільшилися на 14,8 відсотка і склали 1 824,6 млн грн), на мінеральні добрива (збільшилися на 13,4 відсотка і склали 2 496,3 млн грн) та на насіння (збільшилися на 22,6 відсотка і склали 2 107,1 млн грн).

Все це призвело до того, що договори страхування, які були б укладені за діючими тарифами, у разі настання страхового випадку не покрили б збитків сільгосптоваровиробника.

Збільшення витрат сільськогосподарських товаровиробників (страхувальників) на посів сої, збільшення врожайності сої (технічний прогрес

та використання сучасних сортів при вирощуванні культури), а також інфляційні процеси зумовили необхідність у внесенні змін до Стандартних страхових тарифів для страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування (страховий продукт 1) у частині перегляду їх розмірів.

З метою стандартизації та уніфікації тарифів усі області, залежно від їх належності до однієї кліматичної зони, були об'єднані у п'ять груп, які наведені у таблиці 1. Тарифи для областей, що знаходяться всередині кожної групи, є однаковими.

Таблиця 1

Регіон	Області, що належать до групи
1	Херсонська, Миколаївська, Одеська, АР Крим
2	Кіровоградська, Вінницька, Черкаська, Хмельницька
3	Харківська, Донецька, Луганська, Дніпропетровська, Запорізька
4	Чернігівська, Київська, Полтавська, Сумська, Житомирська
5	Чернівецька, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська

Розрахунок тарифних ставок для страхового продукту наданий проектом «Розвиток фінансування аграрного сектору в Європі та Центральній Азії» Міжнародної фінансової корпорації (далі – Проект) у «Коментарях до розрахунку тарифних ставок для страхового продукту «Страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування».

За даними аналітичного дослідження Проекту у 2016 році було укладено 787 договорів страхування сільськогосподарських культур без державної підтримки, з яких договорів страхування майбутнього врожаю сої – 17, що становить 2,16 відсотка від загальної кількості укладених договорів страхування. У 2017 році було укладено 957 договорів страхування сільськогосподарських культур без державної підтримки, з яких договорів страхування майбутнього врожаю сої – 21, що становить 2,19 відсотка від загальної кількості укладених договорів страхування сільськогосподарських культур.

Застраховані площі посівів сої у 2016 році становили 15 965 га або 2,4 відсотка від площі всіх сільськогосподарських культур, які були застраховані у 2016 році; у 2017 році – 7 139 га або 1,1 відсотка від площі всіх сільськогосподарських культур, які були застраховані у 2017 році.

За укладеними договорами страхування майбутнього врожаю сої страхові виплати у 2016 році становили 48 322 771 гривню. Страхові виплати за договорами страхування майбутнього врожаю сої у 2017 році не здійснювались.

Проектом регуляторного акта сільгосптоваровиробнику запропоновано три рівні страхового покриття на вибір, а саме 65, 75 та 85 відсотків.

На основі історичних даних врожайності сої для кожного регіону визначено всі можливі рівні застрахованої врожайності. У такий спосіб кожному страхувальнику запропоновано всі можливі рівні застрахованої врожайності для кожного регіону.

Для розуміння, чому саме обрані такі рівні страхового покриття, наведемо аналіз щодо рівня страхового покриття для страхового захисту сільгосптоваровиробників, які займаються вирощуванням сої, на прикладі Полтавської області за даними Державної служби статистики України (далі – Держстат), наведеними за 2016 рік у таблиці 2. Це пов'язано з тим, що для розрахунку рівнів застрахованої врожайності використовувалися статистичні дані за минулі роки на рівні району та на рівні фермерських господарств, а саме врожайність на гектар зібраної площі в розрізі районів.

З огляду на фактори, які протягом періоду спостереження з 1980 по 2016 рік, ймовірно, вплинули на систему збору даних, їх якість, і на основі графічного аналізу первинного ряду даних (37 років) Проектом було прийняте рішення для безпосередніх розрахунків тарифу використовувати лише дані за період з 2000 по 2016 рік (17 років) на рівні районів та з 2003 по 2016 рік (13 років) на рівні фермерських господарств. Дані були очищені на всіх рівнях та детрендовані на рівні районів.

Таблиця 2

Рівень страхового покриття	%	50 %	51 %	52 %	53 %	54 %	55 %
Застрахована площа	га	1	1	1	1	1	1
Середня врожайність ¹	ц/га	494	494	494	494	494	494
Застрахована врожайність	ц/га	247	251.94	256.88	261.82	266.76	271.7
Реалізаційна ціна (без ПДВ)	грн/ц	85	85	85	85	85	85
Страхова сума	грн	20995	21414.9	21834.8	22254.7	22674.6	23094.5
Середній страховий тариф ²	%	3.20 %	3.20 %	3.20 %	3.20 %	3.20 %	3.20 %
Страхова премія	грн	671.84	685.2768	698.7136	712.1504	725.5872	739.024
Витрати на виробництво	грн/га	32258	32258	32258	32258	32258	32258
Умовні витрати на посів	%	19 %	19 %	19 %	19 %	19 %	19 %
Умовні витрати на посів	грн/ц	6129.02	6129.02	6129.02	6129.02	6129.02	6129.02
У разі загибелі	%	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Фактична врожайність	ц/га	247.00	247.00	247.00	247.00	247.00	247.00
Страхове відшкодування на га	грн/га	0	419.9	839.8	1259.7	1679.6	2099.5
Непокриті затрати на посів	грн	-6129.02	-5709.12	-5289.22	-4869.32	-4449.42	-4029.52
Рівень страхового покриття	%	1	1	1	1	1	
Застрахована площа	га	494	494	494	494	494	
Середня врожайність	ц/га	276.64	281.58	286.52	291.46	296.4	
Застрахована врожайність	ц/га	85	85	85	85	85	

¹ Дані Держстату за 2016 рік.

² Тернопільська область для прикладу.

Продовження таблиці 2

Реалізаційна ціна (без ПДВ)	грн/ц	23514.4	23934.3	24354.2	24774.1	25194	
Страхова сума	грн	3.20 %	3.20 %	3.20 %	3.20 %	3.20 %	
Середній страховий тариф	%	752.4608	765.8976	779.3344	792.7712	806.208	
Страхова премія	грн	32258	32258	32258	32258	32258	
Витрати на виробництво	грн/ц	19 %	19 %	19 %	19 %	19 %	
Умовні витрати на посів	%	6129.02	6129.02	6129.02	6129.02	6129.02	
Умовні витрати на посів	грн/ц	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	
У разі загибелі	%	247.00	247.00	247.00	247.00	247.00	
Фактична врожайність	ц/га	2519.4	2939.3	3359.2	3779.1	4199	
Страхове відшкодування на га	грн	-3609.62	-3189.72	-2769.82	-2349.92	-1930.02	
Непокриті затрати на посів	грн						
		61 %	62 %	63 %	64 %	65 %	
Рівень страхового покриття	%	1	1	1	1	1	
Застрахована площа	га	494	494	494	494	494	
Середня врожайність	ц/га	301.34	306.28	311.22	316.16	321.1	
Застрахована врожайність	ц/га	85	85	85	85	85	
Реалізаційна ціна (без ПДВ)	грн/ц	25613.9	26033.8	26453.7	26873.6	27293.5	
Страхова сума	грн	3.20 %	3.20 %	3.20 %	3.20 %	3.20 %	
Середній страховий тариф	%	819.6448	833.0816	846.5184	859.9552	873.392	
Страхова премія	грн	32258	32258	32258	32258	32258	
Витрати на виробництво	грн/ц	19 %	19 %	19 %	19 %	19 %	
Умовні витрати на посів	%	6129.02	6129.02	6129.02	6129.02	6129.02	
Умовні витрати на посів	грн/ц	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	
У разі загибелі	%	247.00	247.00	247.00	247.00	247.00	
Фактична врожайність	ц/га	4618.9	5038.8	5458.7	5878.6	6298.5	
Страхове відшкодування на га	грн	-1510.12	-1090.22	-670.32	-250.42	169.48	
Непокриті затрати на посів	грн	1	1	1	1	1	

Наведений аналіз показує, що використовуючи страхове покриття від 50 до 64 відсотків, страхове відшкодування, яке отримає сільгосптоваровиробник, не забезпечить покриття збитків під час страхування майбутнього врожаю сої, що, у свою чергу, не дасть можливості сільгосптоваровиробнику проводити свою подальшу діяльність. Відшкодування витрат на посів сої починається під час використання страхового покриття в розмірі від 65 відсотків.

Отже, враховуючи вищевикладене та з метою забезпечення страхового захисту сільгосптоваровиробників з виробництва сої, а також для спрощення прийняття рішення щодо придбання страхового продукту, проектом регуляторного акта запропоновано обмеження набору альтернативних рівнів страхового покриття до трьох рівнів, а саме 65, 75 та 85 відсотків, що, в свою чергу, полегшить процес прийняття рішення сільгосптоваровиробником.

Зменшення середніх страхових тарифів під час страхування посівів сої для кожного із запропонованих проектом регуляторного акта рівнів страхового покриття, які відбудуться після прийняття нормативно-правового акта, наведено у таблиці 3.

Таблиця 3

Зменшення середніх страхових тарифів під час страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування (страховий продукт 1)

№ з/п	Регіони	Рік	Середня урожайність ц/га	Рівень покриття		
				0,65	0,75	0,85
				ставка страхового внеску, %	ставка страхового внеску, %	ставка страхового внеску, %
1	2	3	4	5	6	7
1	Вінницька	2016	14	5,1	7,6	10,9
		2019	19	4,6	6,6	9,1
		зменшення тарифу	х	-0,5	-1,0	-1,8
2	Дніпропетровська	2016	10	9,7	12,6	16,0
		2019	12	7,6	9,8	12,4
		зменшення тарифу	х	-2,1	-2,8	-3,6
3	Київська	2016	14	5,1	7,6	10,9
		2019	19	3,9	5,8	8,4
		зменшення тарифу	х	-1,2	-1,8	-2,5
4	Одеська	2016	10	19,6	22,2	25,2
		2019	28	11,3	13,5	16,0
		зменшення тарифу	х	-8,3	-8,7	-9,2
5	Чернігівська	2016	15	6,2	8,9	12,3
		2019	19	3,9	5,8	8,4
		зменшення тарифу	х	-2,3	-3,1	-3,9

Як видно з таблиці 3, при найбільшому значенні із запропонованих рівнів страхового покриття 0,85 ставки тарифів зменшуються у порівнянні з іншими показниками страхового покриття найбільше. Таке зменшення стимулюватиме сільгосптоваровиробників під час укладання договорів страхування обирати зазначене покриття, яке надає найкращий захист щодо вирощування сої.

Під час укладання договору страхування страхувальник для визначення застрахованої врожайності також має зазначити середню врожайність сої за останні п'ять років. Новостворені сільгосптоваровиробники або такі, що не мають досвіду вирощування сої, не мали можливості надати таку інформацію, а відповідно позбавлялися права укласти договір страхування.

Проектом регуляторного акта запроваджується норма для таких сільгосптоваровиробників щодо можливості використання врожайності сої за

відповідний період у межах окремої адміністративно-територіальної одиниці розташування поля (ділянки) з посівами застрахованого сої такого виробника.

Також під час укладання договору страхування згідно з чинним нормативно-правовим актом коли зазначається ціна одиниці врожаю, вона має бути встановлена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику. Якщо така ціна не встановлена, то виникають проблеми під час укладання договору страхування. Проектом регуляторного акта запроваджується норма, яка засвідчує, що у випадку відсутності установлених цін на конкретний період ціна погоджується сторонами договору страхування.

Крім того, у чинному нормативно-правовому акті зазначається, що вигодонабувачем за укладеним договором страхування є виключно страхувальник. Проект регуляторного акта розширює перелік осіб, які за договором страхування можуть бути вигодонабувачем, крім страхувальника, а саме ним може бути призначена страхувальником особа або особи, яка або які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку.

Також якщо посіви або врожай сої був пошкоджений градом, то він являтиметься страховим ризиком виключно, якщо буде встановлений його розмір, визначений діючими вимогами договору страхування. Проект регуляторного акта встановлює, що будь-який град, незалежно від його розміру, якщо він пошкодив посіви або врожай сої, є страховим випадком.

У випадку пошкодження посівів або врожаю сої заморозками або у разі настання засухи сільгосптоваровиробник не може отримати страхове відшкодування, бо вони не є страховими ризиками згідно з укладеним договором страхування. Проект регуляторного акта розширив перелік страхових ризиків, включивши до них заморозки та засуху.

Також у переліку подій, що не вважаються страховим випадком, передбачені санітарні вимоги щодо здійснення сільськогосподарських робіт, які жодним чином не впливають на врожай сої. Проектом регуляторного акта санітарні вимоги виключені з цього переліку.

Діючим нормативно-правовим актом встановлено, що акти огляду можуть, зокрема, підписуватись уповноваженим представником страховика, також такий уповноважений представник страховика може залучатись для участі в проведенні оглядів посівів сої. Водночас нормативним актом не зазначається, хто може бути таким представником страховика. Проект регуляторного акта врегульовує зазначену норму та встановлює, що представником страховика може бути аварійний комісар та/або експерт.

У разі пошкодження або загибелі сої страхувальник зобов'язаний надати підтвердні документи про факт, причини та наслідки настання таких подій щодо всіх дванадцяти подій, зазначених у договорі страхування. Проект регуляторного акта обмежує кількість подій до чотирьох, у разі настання яких мають надаватися підтвердні документи.

Також у разі настання події, що має ознаки страхового випадку, та у разі дострокового припинення дії договору страхування страхувальнику необхідно повідомляти органи влади, зазначені в договорі страхування. Проект регуляторного акта виключає це повідомлення як таке, що визнане недоцільним.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни (споживачі фінансових послуг)		Ні
Держава	Так	
Суб'єкти господарювання	Так	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		Ні

Зазначені проблеми не можуть бути розв'язані за допомогою ринкових механізмів, оскільки у частині шостій статті 21 Закону зазначено, що умови страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, стандартні страхові тарифи, форми договорів страхування та додатків до них, форми інших документів щодо укладення та супроводження договорів страхування і врегулювання страхових випадків за ними затверджуються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, разом із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику. Отже, ринок не регулює цього питання.

Врегулювання правовідносин у сфері страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування сприятиме гармонізації законодавства у сфері агрострахування, упорядкуванню системи страхування сільськогосподарської продукції, а також підвищенню довіри сільгосптоваровиробників до страховиків під час страхування сільськогосподарської продукції.

Крім того, сільгосптоваровиробники зможуть повною мірою відшкодувати збитки після настання страхового випадку, що сприятиме збільшенню кількості таких посівів, а розширення переліку страхових ризиків та спрощення процедури укладання договорів страхування сприятиме збільшенню кількості укладених договорів страхування.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання, що безпосередньо пов'язані з розв'язанням проблеми, є спрощення процедури укладання договорів страхування шляхом:

надання можливості, у разі відсутності встановлених цін на сої у конкретний період, установлювати ціну за згодою між сторонами договору страхування;

зменшення переліку документів, які надаються при укладанні договору страхування;

розширення переліку осіб, які є вигодонабувачами за договором

страхування, крім страхувальника;

уточнення понять, визначених Умовами страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування (страховий продукт 1) та страхового ризику «град»;

розширення переліку страхових ризиків та включення додаткових страхових ризиків для цього виду страхування, а саме, «посуха (засуха)» та «заморозки (у т. ч. весняні)»;

уточнення визначення «застрахована врожайність» для новостворених виробників сільськогосподарської продукції або таких, що не мають досвіду вирощування сої;

визначення переліку осіб, віднесених до уповноваженого представника страховика та незалежного експерта;

виключення частини випадків, у яких настання страхового випадку підтверджується підтвердними документами про факт, причини та наслідки настання таких подій;

виключення з переліку подій, що не вважаються страховим випадком, санітарних вимог щодо здійснення сільськогосподарських робіт;

виключення необхідності подання запитів до органів державної влади та/або органів місцевого самоврядування з питань (відповідно до їх компетенції), пов'язаних із перевіркою (розслідуванням) причин настання страхового випадку і визначенням розміру збитку;

виключення необхідності повідомлення органів влади про настання випадку, що має ознаки страхового, та про дострокове припинення дії договору страхування;

приведення регуляторного акта у відповідність із вимогами чинного законодавства (національний стандарт України «Безпека у надзвичайних ситуаціях» ДСТУ 3891-2013 та Закон України від 23.03.2017 №1982-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання печаток юридичними та фізичними особами – підприємцями»).

Прийняття регуляторного акта дозволить удосконалити стандартний страховий продукт зі страхування сої та сприятиме ефективному використанню бюджетних коштів для підтримки страхування сої з державною підтримкою.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Для досягнення цілей державного регулювання ринків фінансових послуг можна запропонувати такі альтернативні способи

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива I	Збереження існуючого стану законодавства, яким обмежується перелік страхових ризиків у разі настання страхового випадку.
Збереження status quo Спосіб оцінюється як	Проблема не може бути розв'язана, оскільки чинне законодавство не

такий, що потребує вдосконалення	враховує потреб сільгосптоваровиробників.
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта Спосіб оцінюється як такий, що забезпечує досягнення цілей державного регулювання	Затвердження змін до деяких нормативно-правових актів щодо страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування дозволить: спростити процедуру укладання договорів страхування; привести регуляторний акт у відповідність до вимог чинного законодавства; переглянути Стандартні страхові тарифи, враховуючи збільшення врожайності сої, у зв'язку із технічним прогресом та використанням сучасних сортів при вирощуванні культури; розширити перелік учасників страхування. Приклад розрахунку страхових тарифів при укладанні договору страхування сої з державною підтримкою сільгосптоваровиробником розміру страхової виплати, яку він отримає у випадку настання страхового випадку, після прийняття проекту нормативно-правового акта з урахуванням вищезазначених змін наведено у додатку 3. Отже, проблема може бути розв'язана лише шляхом прийняття даного регуляторного акта.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

За запропонованими альтернативними способами досягнення цілей затвердження змін до деяких нормативно-правових актів щодо страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування вигоди та витрати за кожною альтернативою для сфер інтересів держави та суб'єктів господарювання становлять:

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Існуючий стан законодавства дозволяє здійснювати процедуру укладання договорів страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою, але відсутність внесення змін призведе до: 1) наявності випадків, у яких не відбувається покриття страховими виплатами збитків у разі настання страхового випадку, що призведе до скарг на страховиків; 2) залишення без змін кількості страхових ризиків, за якими може наступити страховий випадок та страхові виплати. Вигоди відсутні.	Часові та адміністративні витрати пов'язані з: 1) розглядом спеціалістами Мінагрополітики та спеціалістами структурних підрозділів облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку заяв, скарг, документів, що надходять від сільгосптоваровиробників, стосовно порушень при здійсненні страховими компаніями відшкодувань за понесеними збитками для проведення подальшої діяльності підприємств; 2) прийняттям рішень про застосування заходів впливу та заходів реагування у разі порушення страховиками законодавства про фінансові послуги; 3) забезпеченням зберігання документів, пов'язаних із застосуванням заходів впливу та заходів реагування до страховиків.

		Бюджетні витрати на одного спеціаліста Мінагрополітики та одного спеціаліста структурного підрозділу облдержадміністрації на адміністрування страхування сої з державною підтримкою, у разі неприйняття регуляторного акта, будуть становити 2 209,3* гривень.
Альтернатива 2	Затвердження змін щодо страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою сприятиме гармонізації законодавства у сфері агостраховання та сприятиме відновленню довіри сільгосптоваровиробників до страховиків під час страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування.	Часові витрати Мінагрополітики у зв'язку з прийняттям регуляторного акта суттєво зменшаться, оскільки після прийняття регуляторного акта відбудеться скорочення кількості скарг щодо порушення страховиками прав споживачів страхових послуг за договорами страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою. Бюджетні витрати спеціаліста структурного підрозділу облдержадміністрації, що забезпечує виконання функцій з питань агропромислового розвитку на адміністрування надання державної підтримки шляхом здешевлення страхових платежів, буде становити 773,3* гривень.

* Заробітна плата головного спеціаліста Мінагрополітики складається з: окладу – 9 600,0 грн, рангу – 200,0 грн, вислуги – 25 %, інтенсивності – 30 %. Кількість робочих днів у місяці – 21 робочий день. Кількість робочих годин на день – 8 год (16 год – 1 436,0 грн).

Заробітна плата головного спеціаліста структурного підрозділу облдержадміністрації, що забезпечує виконання функцій з питань агропромислового розвитку, складається з: окладу – 5 110,0 грн, рангу – 200,0 грн, вислуги – 25 %, інтенсивності – 30 %. Кількість робочих днів у місяці – 21 робочий день. Кількість робочих годин на день – 8 год (12 год – 773,3 грн).

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Під дію регулювання цього регуляторного акта підпадають страхові компанії, що мають ліцензію на впровадження страхової діяльності у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції та мають право здійснювати страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, а також усі сільськогосподарські підприємства (сільгосптоваровиробники), які займаються вирощуванням сої та виявили бажання здійснити страхування сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування.

Оцінка впливу на сферу інтересів страхових компаній

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	4*	0	0	4*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0	100	0	0	100

* Кількість суб'єктів господарювання (страхових компаній), які мають ліцензію на впровадження страхової діяльності у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції, відповідають Вимогам щодо участі страхових компаній (страховиків) у страхуванні сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, затвердженим спільно розпорядженням Нацкомфінпослуг від 09.10.2012 № 1671 та наказом Мінагрополітики від 09.10.2012 № 611, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11.10.2012 за № 1714/22026, є членами об'єднання страховиків «Аграрний страховий Пул», а також мають право здійснювати діяльність щодо страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою.

Оцінка впливу на сферу інтересів сільгосптоваровиробників, які уклали договори страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	1 622*	8 514*	0	0	10 136*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	16	84	0	0	100

*Оскільки згрупувати сільськогосподарські підприємства до вимог частини третьої статті 55 Господарського кодексу України є неможливим, то віднесення суб'єктів господарювання до «великих», «середніх», «малих» та «мікро» здійснювалось розрахунково, з урахуванням групування розміру земельних ділянок, які є у користуванні сільськогосподарських виробників.

Так за даними Держстату станом на 01.11.2017 загальна кількість сільськогосподарських підприємств становила 40 735 одиниць, з них великі – 2 396 (понад 2 000,1 га), що становить 5,9 відсотків від загальної кількості сільськогосподарських підприємств, середні – 12 504 (від 100,1 до 2 000 га) становлять 30,7 відсотків, малі – 20 103 (від 10,0 до 100 га) становлять 49,4 відсотки, мікро – 5 732 (до 10 га) становлять 14,1 відсотків.

Згідно з розділом II Методологічних положень з організації державних статистичних спостережень зі статистики сільськогосподарських підприємств, затверджених наказом Держстату від 09.11.2011 № 289 (зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 20.02.2019 № 87) великими, середніми сільськогосподарськими підприємствами є підприємства, розміри яких дорівнюють або перевищують порогові значення хоча б за одним із визначених статистичних критеріїв, зокрема за площею сільськогосподарських угідь – 200 гектарів. Відповідно підприємство, розмір якого менше зазначених порогових величин, є малим сільськогосподарським підприємством.

За даними Держстату за 2018 рік кількість сільськогосподарських підприємств, що здійснюють вирощуванням сої, становила 10 136 одиниць, або 24,9 відсотка від загальної кількості сільськогосподарських підприємств. Припускається, що вирощувати сою можуть підприємства, в яких площі сільськогосподарських угідь перевищують 100 га. Тому у відсотковому значенні до середніх підприємств можна віднести відповідно 84 відсотки (8 514 господарств) та до великих – 16 відсотків (1 622 господарства).

Сфера інтересів суб'єктів господарювання

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Незмінність законодавства та відсутність повноцінного захисту сільгосптоваровиробників призведе до збитковості виробництва та відмови страхуватися на таких умовах	Часові та матеріальні витрати суб'єктів господарювання (сільгосптоваровиробників) пов'язані з: 1) матеріальними витратами на підготовку запитів щодо надання

		<p>роз'яснень до органів державної влади та/або органів місцевого самоврядування та їх розгляду, а також поштових витрат на відправлення таких запитів. Вартість таких витрат на одного суб'єкта господарювання становитиме 220,0 грн;</p> <p>2) часові витрати полягають у необхідності підготовки запитів, їх подання, розгляду органами державної влади та/або органами місцевого самоврядування та очікуванні відповідей.</p>
Альтернатива 2	<p>Врегулювання правовідносин у сфері страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування дозволить:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) повною мірою здійснювати відшкодування витрат на посів сої у разі настання страхового випадку; 2) спростити прийняття рішення під час укладання договору страхування; 3) застосовувати відкоригований страховий тариф, розрахований, виходячи із врожайності сої за останні роки, з урахуванням технічного прогресу у вирощуванні сої, та використання сучасних сортів при вирощуванні культури; 4) розширити перелік страхових ризиків; 5) надати альтернативи для новостворених виробників сільськогосподарської продукції або таких, що не мають досвіду вирощування сої; 6) звзвати перелік випадків, у яких настання страхового випадку підтверджується довідкою Гідрометцентру, оскільки такі довідки підтверджують настання подій у місцях контролю, а не у місцях вирощування сої; 7) розширити коло сільгосптоваровиробників, які мають право на страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою; 8) забезпечити повноцінний страховий захист сільгосптоваровиробників, які займаються вирощуванням сої. 	<p>Часові та матеріальні витрати суб'єктів господарювання (сільгосптоваровиробників) зменшаться у зв'язку з відсутністю потреби у поданні до органів державної влади та/або органів місцевого самоврядування запитів щодо надання роз'яснень, а також відсутністю поштових витрат на такі запити. Витрати на розгляд документів також зменшаться у зв'язку зі зменшенням кількості поданих запитів.</p> <p>Витрати на одного суб'єкта господарювання становитимуть лише 100,0 гривень.</p> <p>Додаткові витрати сільгосптоваровиробників, що здійснюють страхування сільськогосподарської продукції, у зв'язку з прийняттям нормативного акта відсутні.</p>

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	При цій альтернативі цілі державного регулювання, зазначені у розділі I цього регуляторного акта, не можуть бути досягнуті та не враховують інтересів суб'єктів господарювання.
Альтернатива 2	3	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання всіх проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Часткове досягнення цілей державного регулювання. Будуть використані тарифи, розраховані для врожайності, яка є нижче статистичної за останні роки, залишаться без змін діючі поняття, страхові ризики та потреба у отриманні довідки від Гідрометеоцентру.	220,0 грн	Рейтинг 1 бал присвоєний, оскільки ця альтернатива є малоефективною, адже при ній не досягається мета, пов'язана із підвищенням захисту сільгосптоваровиробників.
Альтернатива 2	Досягнення цілей державного регулювання. Буде забезпечено перегляд Стандартних страхових тарифів, виходячи із врожайності сої за останні роки з урахуванням технічного прогресу у вирощуванні сої та використанням сучасних сортів при вирощуванні культури. Відбудеться уточнення понять та розширення переліку страхових ризиків, які встановлюються нормативним актом. Надаватиметься альтернатива страхування для новостворених сільгосптоваровиробників. Вилучиться норма щодо потреби в отриманні довідки Гідрометеоцентру. Запропоновані зміни у регуляторному акті приведуться у відповідність до вимог чинного законодавства.	100,0 грн	Рейтинг 3 бали присвоєний, оскільки при цій альтернативі будуть враховані інтереси суб'єктів господарювання та розв'язані проблеми, визначені в розділі I цього аналізу регуляторного впливу, що призведе до повноцінного захисту сільгосптоваровиробників від впливу несприятливих подій та зменшення витрат, пов'язаних із отриманням довідки від Гідрометеоцентру.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	При цій альтернативі розв'язання проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу, є неможливим.	Неприйняття регуляторного акта призведе до невиконання вимог Закону, Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання печаток юридичними та фізичними особами – підприємцями» та ДСТУ 3891-2013 «Безпека у надзвичайних ситуаціях», а також до відсутності можливості врахування впливу зростання врожайності сої та відповідно розмірів страхового відшкодування при настанні страхового випадку.
Альтернатива 2	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу.	На запровадження регуляторного акта може вплинути такий зовнішній чинник, як прийняття проектів Законів України «Про внесення змін до Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» (реєстр. № 6355-1 від 26.04.2017 та № 6355 від 12.04.2017), які внесені на розгляд Верховної Ради України.

Під час проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей обрано альтернативу 2 щодо затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів при страхуванні майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування. Обрана альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом для розв'язання визначених проблем є прийняття проекту нормативно-правового акта, яким врегульовуються проблеми, визначені у розділі I цього аналізу регуляторного впливу, шляхом внесення змін до актів, затверджених спільним актом, а саме розпорядженням Нацкомфінпослуг від 30.06.2016 № 1430 та наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 30.06.2016 № 220 «Про деякі питання здійснення страхування майбутнього урожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування», зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25.07.2016 за № 1023/29153-1028/29158.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування страхових компаній, що мають ліцензію на впровадження страхової діяльності у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції і мають право здійснювати страхування сільськогосподарської

продукції з державною підтримкою, та сільгосптоваровиробників, що здійснюють вирощування сої.

Інформування щодо основних положень регуляторного акта буде здійснюватися шляхом оприлюднення його на офіційних веб-сайтах Нацкомфінпослуг та Мінагрополітики.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не передбачає додаткових фінансових витрат.

Розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для Мінагрополітики здійснено згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308, та наведено у додатках № 1–3 до цього аналізу регуляторного впливу.

Регуляторний акт поширюватиметься на страховиків, що мають ліцензію на впровадження страхової діяльності у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції та мають право здійснювати страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, а також сільськогосподарських товаровиробників, які здійснюють виробництво сої та уклали договори страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків.

Розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, наведено у додатку 1 до цього регуляторного акта та розрахунок бюджетних витрат для структурних підрозділів облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку на виконання вимог регуляторного акта з адміністрування суб'єктів великого і середнього підприємства, наведено у додатку 2 до цього регуляторного акта.

Витрати Мінагрополітики у межах фінансування за штатним розписом Мінагрополітики полягають у прийнятті відповідних рішень.

У зв'язку з тим, що державне регулювання, передбачене регуляторним актом, не поширюється на суб'єкти малого підприємства (малі та мікропідприємства), розрахунок витрат на запровадження державного регулювання згідно з Тестом малого підприємства не здійснювався.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта – постійно з дня набрання ним чинності.

Регуляторний акт набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Обмеження строку дії регуляторного акта відсутні, що надає змогу розв'язати проблеми та досягти цілі державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Дія регуляторного акта поширюється на суб'єкти господарювання, а саме страхові компанії, що мають ліцензію на впровадження страхової діяльності у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції і мають право здійснювати страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, а також сільгосптоваровиробників, які займаються вирощуванням сої та уклали договори страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування.

Дія регуляторного акта не пов'язана з надходженням до державного та місцевого бюджетів.

Показниками результативності дії регуляторного акта є:

1) розмір надходжень до державного, місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта, не передбачається;

2) кількість страхових компаній, які мають ліцензію на впровадження страхової діяльності у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції та здійснюють страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування;

3) кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта, – всі сільгосптоваровиробники, які здійснюють виробництво сої та уклали договори страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків;

4) розмір сплачених сільгосптоваровиробниками страхових премій;

5) розмір отриманого страхового відшкодування;

6) рівень поінформованості страхових компаній та суб'єктів господарювання (сільгосптоваровиробників) щодо основних положень регуляторного акта – визначається на високому рівні;

7) кількість укладених договорів страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування;

8) аналіз обсягів застрахованої продукції, отриманих страхових платежів та страхового відшкодування у разі виділення коштів з державного бюджету для здешевлення страхових платежів.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності регуляторного акта

Проведення відстежень результативності регуляторного акта здійснюватиметься у такі строки:

базове відстеження – до набрання чинності регуляторного акта шляхом опрацювання зауважень і пропозицій, наданих за наслідками оприлюднення акта на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України;

повторне відстеження буде здійснене через рік після набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим регуляторним актом;

періодичне відстеження буде здійснюватись один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

Відстеження результативності дії наказу буде проводитись Господарсько-фінансовим департаментом шляхом аналізу статистичних даних.

В. о. Міністра

_____ 2019 р.

Ольга Трофімцева

Додаток 1
до аналізу регуляторного впливу

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта
(альтернатива 2 прийняття проекту регуляторного акта)

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	–	–
2	Податки та збори (зміна розміру податків / зборів, виникнення необхідності у сплаті податків / зборів), гривень	–	–
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	–	–
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень / приписів тощо), гривень	–	–
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	–	–
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	100,0	500,0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	–	–
8	Інше, усього, у т. ч.:	6 129,0	16 061,0
	1) заробітна плата агронома*: ознайомлення із нормативно-правовими актами щодо страхування сої з державною підтримкою, гривень;	3 750,0	4 166,0
	супровід огляду посівів сої та врегулювання збитків і складання та підписання необхідних документів;	1 248,0	6 240,0
	подання документів до бухгалтерії;	104,0	520,0
	2) транспортні витрати:		
	з/п водія – 728 грн (10 200 / 21 / 8 x 12);	728,0	3 64,0
	ПММ – 180 грн (20 км (10 л на 100 км, 30 л на 100 км) = 20 x (0,3 л) x 30 грн);	180,0	900,0
	амортизація автомобіля – 119 грн (300 000 грн / 10 років / 12 міс / 21 р.д.)	119,0	595,0

Продовження додатка 1

9	РАЗОМ: (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	6 229,0	16 161,0
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	10 136,0	10 136,0
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	63 137 144,0	163807896

* На сайті <https://ua.trud.com/salary/2/4694.html> затребуваних спеціальностей середня місячна заробітна плата агронома-консультанта за 2018 склала 17 500,0 гривень. Кількість робочих днів на місяць – 21 робочий день. У розрахунку на 1 робочий день – 833,0 грн (з 8-годинним робочим днем).

Дія регуляторного акта передбачає ознайомлення агронома з усіма нормативно-правовими актами щодо страхування сої з державною підтримкою, тому показник буде змінний і у перший рік складе 36 год, відповідно – 3 750,0 грн (при цьому в подальшому щорічно спеціаліст буде знайомитися лише зі змінами, у разі їх прийняття, що складе лише 1 годину його робочого часу, відповідно 104 грн (за 4 роки – 416 грн); показник супроводу огляду посівів сої, врегулювання збитків та складання і підписання необхідних документів є сталий та буде складати 12 год (1 248 грн); показник подання документів до бухгалтерії також є сталий та буде складати 1 год (104 грн).

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо	відсутні	відсутні	відсутні

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених / нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків / зборів, виникнення необхідності у сплаті податків / зборів)	відсутні	відсутні

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Продовження додатка 1

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень / приписів тощо)	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні

* Вартість витрат, пов'язаних із адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік – стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи, матеріали, канцелярські товари тощо	100	100	500

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	відсутні	відсутні

Додаток 2
до аналізу регуляторного впливу

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання
для суб'єктів великого і середнього підприємництва
(альтернатива 2 прийняття проекту регуляторного акта)

Розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання, – Мінагрополітики

Процедура регулювання суб'єктів середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата), грн	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
камеральні	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
виїзні	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Інші адміністративні процедури: заробітна плата головного спеціаліста структурного підрозділу облдержадміністрації:					
1) вивчає регуляторний акт;	12 год	580,0	1	24	13 920,0
2) після звернення сільгосптоваровиробника за державною допомогою опрацьовує договір страхування і готує висновок.	4 год	193,3	1	24	4 639,2
Разом за рік*:	16 год	773,3	1	24	18 559,2

*Заробітна плата головного спеціаліста структурного підрозділу облдержадміністрації що забезпечує виконання функцій з питань агропромислового розвитку, складається : окладу – 5 110,0 грн, рангу – 200,0 грн, вислуги – 25 %, інтенсивності – 30 %. Кількість робочих днів у місяць – 21 робочий день (8 120,5 грн). Кількість робочих годин на день 8 год (12 год – 773,3 грн).

Додаток 3
до аналізу регуляторного впливу

Приклад розрахунку страхових тарифів при укладанні сільгосптоваровиробником договору страхування сої з державною підтримкою та розміру страхової виплати, яку він отримає у випадку настання страхового випадку після прийняття проєкту нормативно-правового акта, з урахуванням вищезазначених змін (на прикладі Житомирської області)

Сільгосптоваровиробник зазначив, що середня врожайність сої за п'ять років становила 20 ц/га, площа поля, на якому вирощувався сої, – 100 га та вибрав рівень покриття 0,75, при якому врожайність сої, що страхується, становить: $20 \times 0,75 = 15$ ц/га.

Із таблиці Стандартні страхові тарифи для страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування (страховий продукт 1) беремо врожайність, що страхується, – 20 ц/га.

Якщо після збору врожаю врожайність буде меншою за 15 ц/га, настає страховий випадок.

Згідно зі статистичними даними Держстату середня вартість ціни реалізації сої за січень – листопад 2017 року становила 9 479,2 грн за т або 94,79 грн за ц.

У 2019 році сільгосптоваровиробник спрогнозував вартість вирощеного врожаю сої у 998 грн за ц та погодив таку ціну зі страховою компанією (прогнозована ціна встановлюється за домовленістю).

Максимальна сума страхової виплати при повному знищенні врожаю дорівнює: $15 \times 100 \times 998 = 1\,497\,000,0$ гривень.

Згідно зі Стандартними страховими тарифами для сої при врожайності 20 ц/га та рівня покриття 0,75 тариф становить 5,2 відсотка. Отже, розмір страхового платежу становитиме: $1\,497\,000,0 \times 5,2/100 = 77\,844,0$ гривень.

Сільгосптоваровиробник сплачує страховій компанії при укладанні договору страхування 77 844,0 гривень. У разі передбачення видатків державного бюджету для субсидування страхування сої сільгосптоваровиробнику держава компенсує частину (50 %) фактично сплаченого страхового платежу у сумі – 38 922,0 гривень.

Для прикладу, якщо після збору врожаю врожайність становитим лише 10 ц/га, то при такій врожайності настає страховий випадок сільгосптоваровиробник або вигодонабувач отримає:

$$(15,0 - 10,0) \times 100 \times 998 = 499\,000,0 \text{ грн.}$$

Крім того, сільгосптоваровиробник зможе зібрати та реалізувати $10 \times 100 = 1000$ ц сої, а це ще становить 998 000,0 гривень.

 Проект Наказу Мінагрополітики від 15 серпня 2019

Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів щодо страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування

Відповідно до частини шостої статті 21 Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Зміни до деяких нормативно-правових актів щодо страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування, що додаються.
2. Унести зміни до Стандартних страхових тарифів для страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування (страховий продукт 1), затверджених розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 30 червня 2016 року № 1430, наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 30 червня 2016 року № 220, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25 липня 2016 року за № 1024/29154, виклавши їх у новій редакції, що додається.
3. Господарсько-фінансовому департаменту направити цей наказ до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, для подання до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В. о. Міністра

Ольга ТРОФІМЦЕВА

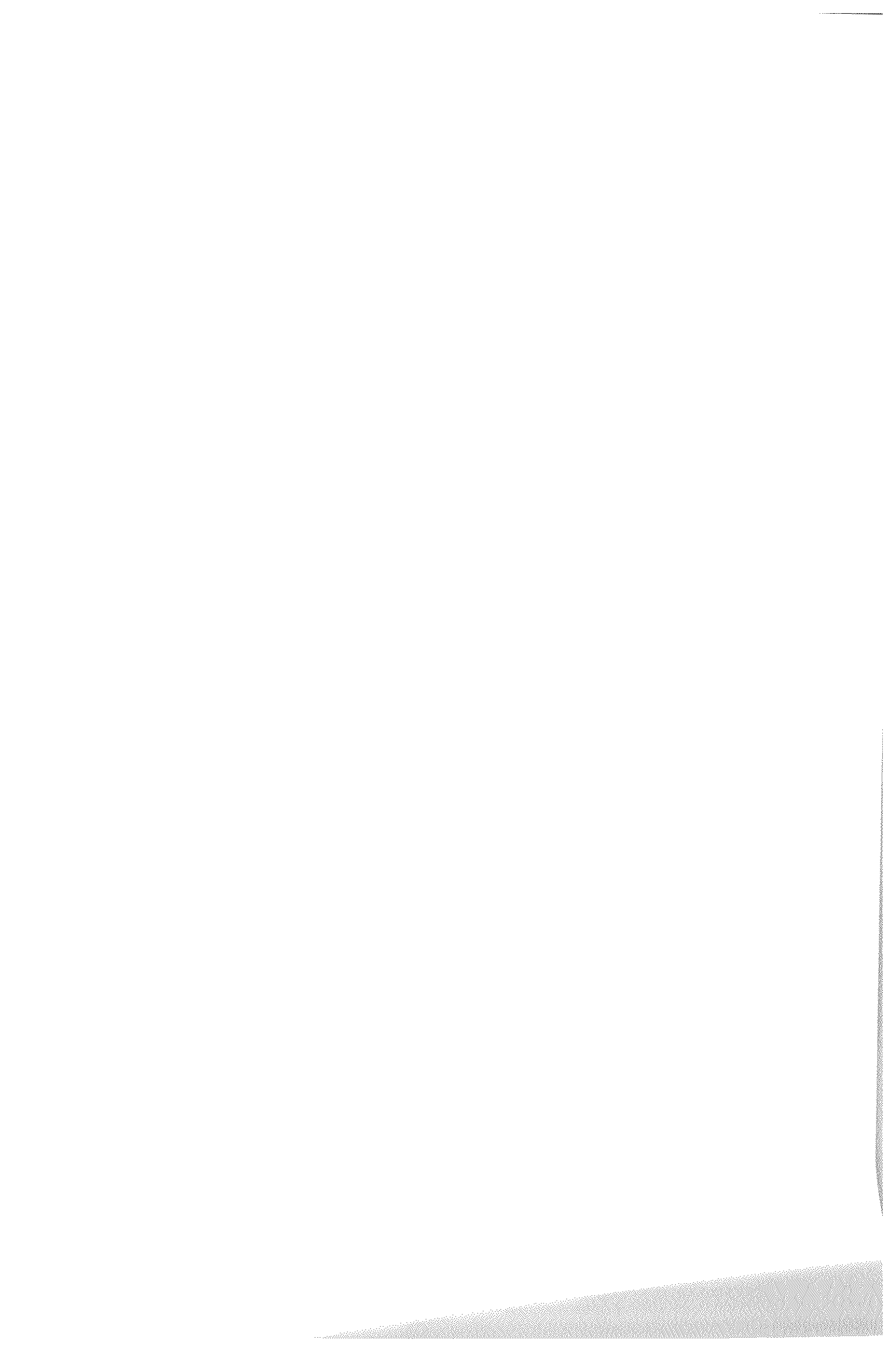
Повідомлення про оприлюднення

проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів щодо страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування»

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів щодо страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування» Мінагрополітики оголошує про його публікацію.

Метою проекту наказу є удосконалення стандартного страхового продукту для страхування майбутнього врожаю сої з державною підтримкою від сільськогосподарських ризиків на весь період вирощування.

Проект наказу разом із аналізом регуляторного впливу розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (<http://www.minagro.gov.ua>, розділ Регуляторна політика).

Зауваження та пропозиції стосовно проекту наказу та аналізу регуляторного впливу у письмовій та електронній формі просимо надавати протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресами:

Міністерство аграрної політики та продовольства України - вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001;

e-mail: anzhela.nigayeva@minagro.gov.ua; olena.miroshnichenko@minagro.gov.ua;

Державна регуляторна служба України – вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011; e-mail: inform@dkrp.gov.ua.

Відповідальний виконавець: Мірошніченко Олена Олександрівна;
тел.: 278-34-84.

В. о. Міністра аграрної політики

та продовольства України

Ольга ТРОФІМЦЕВА

Додатки